

**ΟΜΙΛΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
κ. ΘΕΟΔΟΣΗ Α. ΤΣΙΟΛΑ ΣΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΤΩΝ
ΠΕΣΟΝΤΩΝ-ΑΠΟΘΑΝΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΦΥΓΙΑ ΛΕΥΚΟΝΟΙΚΙΑΤΩΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ ΛΕΜΕΣΟΥ
ΚΥΡΙΑΚΗ 15.09.2013**

Κύριοι Πρόεδρε και μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου Λευκονοίκου,
Κύριε Πρόεδρε και μέλη του Προσφυγικού Σωματίου «Το Λευκόνοικο»,
Αιδεσιμώτατοι,
Κυρίες και Κύριοι,

Πραγματική συγκίνηση με διακατέχει μιλώντας στο μνημόσυνο των πεσόντων στους αγώνες υπέρ της ελευθερίας και της δημοκρατίας Λευκονοικιατών και όσων απεβίωσαν στην προσφυγιά χωρίς να δεχθούν το θείο δώρο της επιστροφής στις πατρογονικές εστίες και χωρίς, πολλοί από αυτούς, να πληροφορηθούν για την τύχη αγαπημένων προσώπων τους που εξακολουθούν να αγνοούνται.

Θα πρέπει όμως να σημειώσουμε πως οι Λευκονοικιάτες που μνημονεύουμε σήμερα στη σεπτή αυτή εκκλησία της Αγίας Τριάδος Λεμεσού, έφυγαν όλοι περήφανοι για την καταγωγή τους. Περήφανοι για το Λευκόνοικο και την μακραίωνη ελληνική ιστορία του, όπως καταδεικνύουν οι ναοί και οι βωμοί των θεών του αρχαίου ελληνικού πνεύματος που ξέθαψε από τα σπλάχνα της γης η αρχαιολογική σκαπάνη. Περήφανοι για την περίλαμπρη βυζαντινή ιστορία του όπως καταμαρτυρούν πλήθος εκκλησίες και ξωκλήσια που είναι διάσπαρτα στην ευρύτερη περιοχή υπογραμμίζοντας την βαθιά χριστιανική πίστη των προγόνων τους. Περήφανοι γιατί μέσα στην καταχνιά του Μεσαίωνα με τους διάφορους κατακτητές της Δύσης, το Λευκόνοικο συνδέθηκε άμεσα με την αντιστάσεις που προβλήθηκαν με σύνθημα την επιβίωση και τη δικαιοσύνη. Περήφανοι γιατί το μεγαλόχωρο τους είχε ξεχωριστή συμβολή στην οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου και γέννησε φυσιογνωμίες που μεγαλούργησαν σε όλους τους τομείς και τίμησαν την γενέθλια τους γη. Ο εθνικός μας ποιητής Βασίλης Μιχαηλίδης και άλλοι πολλοί, όπως Ιεράρχες, Άρχοντες Πρωτοψάλτες, ευεργέτες, πολιτευτές, γιατροί, δάσκαλοι, διακεκριμένοι στο σύνολο τους επιστήμονες και μεγάλες άλλες κοινωνικές και αθλητικές προσωπικότητες.

Όλοι όμως είναι ιδιαίτερα περήφανοι και για τη συμβολή στους εθνικούς αγώνες.

Ένα παλληκάρι από το Λευκόνοικο, ο Χαράλαμπος Φιλής, έπεσε νεκρός κατά τα Οκτωβριανά, το 1931, σε επεισόδιο στην Αμμόχωστο διαδηλώνοντας υπέρ της ελευθερίας.

Οι Ανδρέας Εξηντάρης, Μιχάλης Ευθυμίου και Ανδρέας Κυπριανού πυροβολήθηκαν από την αστυνομία της αποικιοκρατίας και έπεσαν νεκροί ανάμεσα σε πολλούς άλλους που τραυματίστηκαν, ενώ συμμετείχαν σε πανηγυρισμό της εθνικής επετείου της 25^{ης} Μαρτίου στην κοινότητα τους, το 1945.

Στον απελευθερωτικό αγώνα της ΕΟΚΑ θυσίασαν τη ζωή τους οι Θεόδωρος Αχιλλέως, Σάβας Ζάνου, Κυριάκος Μπάκας και Λουκάς Ιατρού.

Στις διακοινοτικές ταραχές του 1963-64 έπεσε ο Μιχαλάκης Μακρίδης.

Στις μάχες της Τηλλυρίας το 1964 ο Αναστάσης Παναγή Ζαρβός.

Ατέλειωτο το πάνθεον των ηρώων του Λευκονοίκου. Στις μάχες εναντίον των Τούρκων εισβολέων το 1974 έδωσαν τη ζωή τους οι Δημήτρης Βρακάς, Σταύρος Καμιντζής, Νίκος Μανδρίτης και Γεώργιος Παπασολομώντος.

Από τους βομβαρδισμούς των Τούρκων την ίδια περίοδο φονεύθηκαν οι Θεόδωρος Αντρονίκου, Κίκης Αντρονίκου, Μαρίτσα Γυσιώτη, Κουλλού Καμιντζή, Μιχαήλ Κουρράς, Νικόλαος Μπάκας, Αλέξης Πιστόλα, Αναστασία Ρήγα, Παρασκευάς Φιλής και Κωνσταντής Χατζηκωνσταντή.

Το Λευκόνιοκο πλήρωσε και άλλο βαρύ τίμημα σε ανθρώπινες ζωές. Στη λίστα των αγνοουμένων της Κυπριακής τραγωδίας περιλαμβάνονται οι Παναγιώτης Αντωνίου, Χρυσή Αντωνίου, Πέτρος Βελούσης, Έκτωρ Κτωρής, Μηλιά Ιωνά, Κλείτος Κλείτου, Επιφάνιος Κυριάκου, Ανδρέας Μακρίδης, Πανίκος Μηνά, Σωτήρης Μιχαήλ, Κυριακή Πατσιά, Λύσανδρος Πεδίου, Χρυσόστομος Σιόκος, Κυριακού Συμή, Πανίκος Χατζηπαντελής και Βασίλης Χατζησιγκαλλής.

Ένας άλλος Λευκονοικιάτης, ο Πέτρος Κακουλλή, δολοφονήθηκε από τους Τούρκους στις 13 Οκτωβρίου 1996.

Κυρίες και κύριοι,

Τριάντα εννέα χρόνια από την εγκατάλειψη δια της βίας των τουρκικών όπλων του αγαπημένου μας Λευκόνιοκου και των άλλων κατεχόμενων σήμερα χωριών και πόλεων μας, δεν ξεχνούμε και αγωνιζόμαστε. Η προδοσία και στη συνέχεια η εισβολή και η κατοχή που δεχθήκαμε, δεν έκαμψε το φρόνημα μας. Διεκδικούμε τα δίκαια και τα δικαιώματά μας και απαιτούμε ο τόπος μας να προχωρήσει μπροστά χωρίς στρατούς κατοχής, χωρίς απειλές και εκβιασμούς και με τις αρχές της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της δημοκρατίας να επικρατούν απ' άκρου εις άκρον στην πολύπαθη πατρίδα μας. Η οικονομική κρίση που βιώνουμε κάθε άλλο παρά μας έχει αποπροσανατολίσει από τον μεγάλο στόχο να επιλύσουμε το Κυπριακό και να επανενώσουμε την πατρίδα μας. Αντίθετα, όπως τόνισε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης σε ομιλία του στο πρόσφατο παγκόσμιο συνέδριο των αποδήμων μας, το Κυπριακό ήταν και παραμένει η μεγαλύτερη εθνική πρόκληση και η επίλυση του η κορυφαία μας προτεραιότητα. Είναι γι' αυτό που έχουμε καταστήσει σαφές προς κάθε κατεύθυνση πως η βούληση μας για επίλυση του Κυπριακού είναι ισχυρότατη και η προετοιμασία μας για τις συνομιλίες συνεχής. Στο πλαίσιο αυτό υποβάλαμε τη γνωστή μας πρόταση για την Αμμόχωστο που προβλέπει βασικά την επιστροφή της πόλης με παράλληλη χρήση του λιμανιού της για εξαγωγές προς χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η πρόταση μας αυτή ερμηνεύτηκε διεθνώς ως απτή ένδειξη της θέλησης μας να εξέλθει το Κυπριακό από το σημερινό αδιέξοδο και να δημιουργηθούν συνθήκες που θα δώσουν ώθηση και νέα δυναμική στις προσπάθειες για τη συνολική επίλυση του.

Παράλληλα με την υπογράμμιση της βούλησης μας να επιλυθεί επιτέλους το Κυπριακό, καθιστούμε την ίδια ώρα σαφές πως η στάση μας αυτή δεν πρέπει και δεν μπορεί να

παρερμηνεύεται. Η όποια νέα διαδικασία θα πρέπει να καθιστά την κατοχική δύναμη υπόλογη για τις προτάσεις που καταθέτει στο τραπέζι των συνομιλιών. Η διαδικασία επίλυσης του Κυπριακού συνεχίζεται υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών και αποσκοπεί στην εξεύρεση λύσης βασισμένης στις Συμφωνίες Κορυφής του 1977 και του 1979, στα περί Κύπρου ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, στη συμφωνία της 8ης Ιουλίου και στις ομόφωνες αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου. Την ίδια στιγμή, η όποια νέα διαδικασία δεν θα πρέπει να παραγνωρίζει την ιδιότητα μας ως ευρωπαϊκό κράτος και σε αυτό το πλαίσιο υποστηρίζουμε την ουσιαστική εμπλοκή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για να επιτύχουμε σε αυτή την προσπάθεια απαιτείται η συστράτευση όλων. Η συνένωση των δυνάμεων μας και η αξιοποίηση από κοινού των νέων προοπτικών που δημιουργήσαν οι εξελίξεις στην περιοχή μας. Η κατάσταση στις γειτονικές χώρες έχει αναδείξει τον σταθεροποιητικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η Κύπρος στην περιοχή. Αυτό, σε συνδυασμό με τις άριστες σχέσεις που διατηρούμε και την ανακάλυψη, κυρίως, των κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στην αποκλειστική οικονομική μας ζώνη, έχει αναβαθμίσει τη στρατηγική σημασία της χώρας μας προσφέροντας μας μοναδικά πλεονεκτήματα τα οποία μπορούμε να αξιοποιήσουμε τόσο για την προώθηση λύσης του Κυπριακού στη βάση των αρχών που πρεσβεύουμε, όσο και για την υπέρβαση της κρίσης και την ανάκαμψη της οικονομίας μας.

Χωρίς να υποβαθμίζουμε τις δυσκολίες και τις προκλήσεις, στόχος μας είναι να μετατραπεί η Κύπρος σε γέφυρα ειρήνης και σταθερότητας στην ανατολική Μεσόγειο και να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητες της να θέσει ανεξίτηλη τη σφραγίδα της στον ενεργειακό χάρτη προς όφελος όλων των νόμιμων κατοίκων της. Των σημερινών και των επόμενων γενεών.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, το Υπουργικό Συμβούλιο και στο σύνολο της η κυβέρνηση θα αγωνιστούν με σθένος και πείσμα για την επιτέλεση των στόχων που προανέφερα, επιδιώκοντας την πλήρη συνεργασία όλων των πολιτικών δυνάμεων. Η επίλυση του εθνικού μας θέματος και η επανεκκίνηση της οικονομίας μας, δεν είναι υπόθεση του ενός αλλά υπόθεση όλων. Για την υπέρβαση της κρίσης έγιναν ήδη σημαντικά βήματα και από την αβεβαιότητα και τη σύγχυση περάσαμε σε περίοδο σταθεροποίησης. Στο Κυπριακό, με συμφωνία όλων των πολιτικών δυνάμεων ενεργοποιήθηκε ο νέος θεσμός του συνομιλητή και η επιδίωξη της κυβέρνησης και του Προέδρου είναι το Εθνικό Συμβούλιο να έχει καθοριστικό ρόλο στον καταρτισμό ενός συνολικού περιγράμματος λύσης. Απαιτείται συλλογικότητα στη βάση μιας διεκδικητικής στρατηγικής που θα αποσκοπεί στην επίτευξη μιας ορθής λύσης του Κυπριακού. Δεν υπάρχουν περιθώρια για μια νέα αποτυχία.

Κυρίες και κύριοι,

Αποτίουμε τον οφειλόμενο φόρο τιμής σε όλους όσοι μνημονεύονται σήμερα. Η σκέψη μας πάει στο Λευκόνοικο. *«Εσού που τα' άλλα τα χωρκά είσιες μιν άλλη χάρη, ήσουν μια αμματόπετρα, της Μεσαρκάς καμάρι»*, έγραψε ο Λευκονοικιάτης λαϊκός ποιητής Αντώνης Αντωνίου. Στους στίχους αυτούς συμπυκνώνεται το μεγαλείο του Λευκόνοικου και η πρωτοπορία και προοδευτικότητα των κατοίκων του.

Καταλήγοντας συγχαίρω για την αγωνιστικότητα και την εργασία που επιτελούν τον Δήμο και το προσφυγικό σωματείο «Το Λευκόνοικο». Με τις εκδηλώσεις τους, και όλες τις άλλες ενέργειες που αναλαμβάνουν, δεν αφήνουν να ξεθωριάσουν οι μνήμες και συμβάλλουν αποφασιστικά να παραμένει άσβεστη η φλόγα της επιστροφής και της απελευθέρωσης των κατεχομένων μας εδαφών.